

آموزش غنی سازی کاه

مقدمه:

یکی از مواد علوفه ای که جهت تغذیه انواع دامها به مقدار زیاد مصرف می شود، کاه می باشد. که به دلیل ارزان تر بودن از سایر علوفه ها می توان در جیره های غذایی دام حداکثر استفاده را به عمل آورد. کاه به تنهایی دارای ارزش غذایی ناچیزی است و دامهایی که از آن استفاده می کنند مجبورند برای عمل هضم مدت ننگه داری کاه در شکمبه خود افزایش دهند. در نتیجه این عمل مقدار غذای مصرفی دام کم واز تولید آنها کاسته می شود. در واقع دام های آبستن، شیرده ویا پرواری نباید از کاه بیش از حد استفاده کنند و فقط دامهای داشتی آن هم درحالت نگهداری می توانند مقدار بیشتری کاه دریافت کنند. برای استفاده بهینه و بهتر از کاه در تغذیه دام بایستی آن را غنی سازی کرد. با عمل غنی سازی کاه، قابلیت هضم، خوش خوراکی، و ارزش غذایی آن به نحو چشم گیری افزایش می یابد. عملیات غنی سازی کاه یکی از روش های غنی سازی مواد خشکی مثل کاه استفاده از کود شیمیایی اوره (کود سفید) که هم به نسبت ارزان و در دسترس می باشد.

مراحل غنی سازی

۱. ساخت سیلو، سیلو به محلی گفته می شود که در آن مواد غذایی را برای سالم ماندن، انبار و ذخیره می کنند.

۱

تهیه و تنظیم: قاسم خلیل پور ***** کارشناس علوم دام

سیلو را به سه روش می سازند:

الف) کندن گودال در زمین

ب) ساختن یک چهار دیواری بر روی زمین

ج) پوشاندن کامل گاه با استفاده از پلاستیک

۲. آماده کردن گاه ابتدا گاه را وزن کرده و در صورت درشت بودن آنها را به قطعه های در حدود ۱۰ سانتیمتر خرد می کنیم.

۳. آماده کردن محلول به ازای هر ۱۰۰ کیلوگرم گاه ۵ کیلوگرم کود اوره (کودسفید) لازم است که آن را در ۱۰۰ کیلو گرم آب به خوبی حل کنیم. برای خوش خوراکی سیلو می توان حدود ۲ الی ۵ کیلوگرم ملاس و ۲/۵ کیلو آهک و ۲/۵ کیلو نمک به محلول اضافه کرد.

۱. تهیه سیلو برای پر کردن سیلو یک لایه از گاه را در سیلو می ریزیم و به وسیله آبپاش یا آفتابه تمیز از روی آن می ریزیم و همینطور یک لایه گاه و بعد به وسیله آبپاش محلول پاشی می کنیم و آنها را فشرده می کنیم. به طوری که هم گاه خیس و فشرده شود و هم هوای بین آنها خارج شود این کار را تا پر شدن سیلو ادامه می دهیم.

۲. پوشش سیلو به وسیله پوشش پلاستیکی، سیلوی پر شده و فشرده را به خوبی می پوشانیم به طوری که هوا و آب به درون آن نفوذ نکند، سپس اطراف پلاستیک را برای پوشش بهتر با کاهگل یا گچ می چسبانیم تا اطمینان بیشتر حاصل شود.

۳. برداشت سیلو مدت زمان لازم برای آماده شدن سیلو بستگی به درجه حرارت محیط دارد. اگر هوا گرم باشد سیلو ظرف مدت یک هفته آماده است و اگر هوا معتدل باشد این مدت دو هفته و در صورت سرد بودن هوا سه هفته به طول می انجامد. توجه داشته باشید در این مدت هرگز به سیلو دست نزنید. بعد از این مدت می توان از گوشه پلاستیک به اندازه مورد نیاز کنار زده و سیلو را برداشت کرد. استشمام بوی گاز آمونیاک علامت غنی شدن گاه است.

۴. مصرف گاه غنی شده قبل از خوراندن گاه غنی شده به دام ها سیلو را چند ساعت در هوای آزاد پهن کنید تا بوی گاز آن از بین برود و سپس به صورت تدریجی به مصرف دامها برسانید. سعی شود سیلو ابتدا در جیره غذایی دام به مقدار کم و سپس به مرور افزایش یابد.

زمستان ۱۳۸۷

